

הנושא את האשה פרק שנים עשר כתובות קב.

עין משפט נר מצוה

א א מ"י פ"ג מהל'
אבות הל' יג ופ"ו
מהל' וזיה הל' ז טו"ע
א"ה סימן נא:
ב ב מ"י פ"א מהל'
צרכים ה"ו טו"ע
י"ד ס"י ע"ה טע"ף ד:
ז ג מ"י פ"ו מהל' מלה
ולו הלכ' א סמוג עשין
ז"ט טו"ע ח"מ ס"י קט
טע"ף ד:

תוספות ר"ד

כתובה זו הלווה אלא בינו
לבינו בלא דבר ועכשיו
בא להודות לו כך הוא
אם הודה לו בכתב כמו
שהורה לו בפה ולא
אלימא הודאת כתיבתו
מהודאת פיו דכתי"ה הוא
כאלו הודה לו בפני
עדים דמי אבל לא אלימא
במ"ד ליה אחת עדי וק"ל
דר"ל ור"י הלכתא כר"י.
עין בערך ג"ב בס"ה:

תא שמע כתב כהן שאני חייב בו חייב ליתן לו חמש סלעים.
השמה סלקא דעתין דהאי חייב משום שנתייב לו ונשתעבד
ע"י השטר ולהכי זנו אינו פדוי ומשני שאני התם דמשועבד ליה
מדאורייתא פירוש להכי יכול הכהן להתייב ע"י השטר שיש עליו
קצת שעבוד אצל זמקום דליתא
שעבוד עלו מצי למשתעבד בשטרות:

חייב ליתן לו חמש סלעים. וכן
האי גוונא מיירי דאי לאו
הכי מאי קמ"ל דמיחייב:
בברור לו בהון. אפי"ה זמכירי
כהונה מיירי דמסתמא

קנה זלל כתיבה כדמוכח שזלתי
כל הגט (גיטין ג.) ומיהו לרין כתיבה
דלא ליהדר ציה והוא מצי לשנויי
שכתב לו משום דלא לימא ליה פרעמי
הואיל וזשטר גמור מיירי:
אי הכי בנו אמאי אינו פדוי.
כלומר הוה ליה למימר דליהוי
פדוי לכשיצא ליד כהן דנתי דקודם
שצא לידו דינא הוא דלינו פדוי דהא

ליכא עליה אלא שעבוד בעלמא מ"מ
כשיגיעו לידו אמאי אין פדוי פדוי
וצבריתא משמע דלינו פדוי לגמרי:
אמאי אינו פדוי בדעו"א בו.
וא"ת עולא לית ליה דרבי
יוחנן דאמר חייב דאליטריין ליה
לפרושי טעמא משום שלא יאמרו

פודין בשטרות וי"ל דאליטריין לפרושי
הכי משום דמיירי בכל ענין אפילו
כתב לו שאני חייב לו ה' סלעים
לפדיון ואפי"ה לא כתב לו הכי סתמא
דמילתא לפדיון זנו הוא דקאמר ולעולם אית ליה דר' יוחנן. מ"ר: **בתנאי** ערב היוצא אחר חיתום שטרות. ולא חתם עלמנו
היטב אלא ואני ערב בעלמא כעין שלמעלה והשתא משמע הכה דערב היוצא אחר חיתום שטרות מיחייב משום דחשיב כמודה שנעשה
ערב בשעת מתן מעות וקשה לרבי דלא משמע הכי ב"ק פ"ג דגיטין (דף כה. וס) דאמרין התם בעי רמי זר חתמא היו מוחזקין
בזבולא שהיא שלה וגט כתוב עליה והרי היא יוצאה מתחת ידו כו' מהו מי אמרין אקנויי אקניתא ניהליה או דלמא כו' ובעי למיפשט
רצא מערב היוצא אחר חיתום שטרות גובה מנכסים בני חורין אלמא דחייב משום דשיעבד נפשיה כשחתם עלמנו זשטר ומשום הכי
פשיט שפיר דהא האי שטרות כשחתם בו הערב לאחר זמן כבר היה מסור למלוה והיחך נכסי הערב משועבדין לו וזהו צעין ספר
מקנה אי לאו דאקנייה גיהליה מלוה והדר מסר ניהליה אי"ל לא מטעם הודאה מיחייב אי"ל לא לרין שיהא קויו לערב ואומר
רבי דלעולם מחמת הודאה מיחייב והכי פשט רבא דאי אמרת בשלמא בעלמא קני כה"ג משום הכי מיחשז הודאה דליתא מילתא דשטר
וחשיבא הודאה אלא אי אמרת בעלמא לא מיחייב כה"ג אס כן הכא נמי לא אלימא מילתא דהאי שטרות ולא חשיב הודאה. מ"ר (ה):

אריבא דבן גנב כ"ע א פ"י. פירוש רבי יוחנן לא מצי סבר כהן נגס ומימה לר"י דהואיל וכן נגס פליג אדרבי יוחנן דלא חשיב ליה
הודאה מנא ליה לרבי יוחנן דרבי ישמעאל סבירא ליה כותיה דהא בשלמי ז"צ (דף קעו.) א"ל אמר רבי יוחנן גופיה חלוק היה רבי
ישמעאל אף בחנוק ודלמא דוקא בחנוק הוא דפליגי דרבי ישמעאל סבר משעבד נפשיה וכן נגס סבר דחנוק לא משעבד נפשיה אצל
בזוהרה ל"פ כלל דמודה רבי ישמעאל דאינה הודאה וגראה ליה דיש לדקדק מדקתני רישא ערב היוצא אחר חיתום שטרות ואי לא פליג רבי
ישמעאל בהודאה לא הוה ליה למיתני הכי אלא הוה ליה למימר דערב שלא בשעת מתן מעות משעבד נפשיה אלא הא קמשמע לן
דאפי"ה תמזי לומר דלא מיחייב משום דלא משעבד נפשיה והואיל וכלל דלא משעבד נפשיה משום דמחמת הודאה מיחייב וכן תימא
ומנן דבחנוק פליגי דלמא זבא דוקא פליגי יש לדקדק מדקאמר רבי ישמעאל למה והשיב לו הרי שהיה חונק ואם תמזי לומר דמודה רבי
ישמעאל בחנוק דלא מיחייב א"כ היכי קאמר ליה למה לא יתחייב מטעם הודאה ומה השיבו הרי שהיה חונק אין הנדון דומה לראיה
אלא ודאי בחנוק נמי פליגי והכי קאמר לו למה לא יתחייב משום דמעכשיו הוא דמשעבד נפשיה וזבז שמעתי מר' כדברי ור"ת מפרש
כולה סוגיא זלל הודאה שלא היה חייב לו כלום מתחלה והא דקאמר חייב חזי לך מנה בשטר היינו בשטר גמור שחתמו היטב
שרו"ה להשתעבד ולהתייב לו מנה בשטר זה וזבא פליגי רבי יוחנן סבר אלימא מילתא דשטרות לאקנויי ציה בשטר זה כמו שהודה
בפני עדים ואין הדמיון טוב אלא אידי דנקט לעיל דאמר להו אהם עדי נקט נמי הכה כמ"ד להו אהם עדי דמי ואין לתמוה היכי
משעבד בשטר זה הא אין מטלטלין נקנין בשטר דיש לומר דהואיל וטרח למכתב שטרות גמור ומשעבד נפשיה שפיר אפילו בזמניה בעלמא
יש דברים שנקנים כדקאמר בעמון ועוד דשמעין ליה לרבי יוחנן בזהב (ז"מ דף מט.) הנותן מתנה מועטת לחבירו קנה אע"פ שלא
הגיע לידו דגמור ומקני הכה נמי מתוך שטרות ליתנם בשטר כה"ג גמור ומקנה ומסיק כתנאי ערב היוצא אחר חיתום שטרות וחתם עלמנו
היטב אני פלוגי זן פלוגי ערב ומעכשיו הוא משעבד ועכשיו איתא שפיר היא דגיטין (דף כה. וס) אצל לפי הקוטרס דמטעם הודאה
לא כתב בו אלא ואני ערב ומסר לו השטר בפני עדים ופליגי זן נגס ורבי ישמעאל אי הוה הודאה אי לאו ואם תאמר אמאי לא הוה
שיעבוד צוה השטר כעדי מסירה י"ל דלא חשיב האי שטר לשמעבד ציה כיון שאין כתוב בו שם הערב אלא כתיבמו דכיון שאין מוכיח
מכתיבתו שהוא מסרו לא מצי לאישמעבד ציה ור"ת אמאי נקט אחר חיתום שטרות ה"ה קודם חיתום דהוה מיפלגי וי"ל דלהכי נקט אחר
חיתום דקודם חיתום אין רגילות לכתוב לשון גרוע אצל לאחר חיתום רגילות הוא לכתוב לשון גרוע בשטר משום שהלוואה כבר נעשת
ולפי"ה דמיירי בשטר גמור ליכא למימר דהא דנקט לאחר חיתום משום דקודם חיתום גבי ל"ע אפי"ה שלא בשעת מתן מעות דהא זן
נגס כריש לקיש ולדידיה לא מצי לאישמעבד ציה בשטרות אלא להכי נקט לאחר חיתום דלא מוכחא מילתא דללאחר מעות היה אצל קודם
חיתום מוכח מילתא דקודם מתן מעות הוא וזבא מודה זן נגס דמשעבד אצל לאחר חיתום פליג דמוכחא מילתא דלאחר מתן מעות
הוא דאי קודם מתן מעות הוה להו לאקדומי לחיתום אלא לא יכלו להקדימו וכ"ת משום הא ליכא הוכחה דלהכי לא הקדימו לחיתום דלא
ליגזי ממשעבדי שהרי (ו) אי הוה קודם מתן מעות הוה ליה לפרושי אי נמי למיכתב הערבות זלל ואי"ו דהיכא דלא כתב ואי"ו לא קיימי
העדים עליה אלא מלתא בזאפי נפשה הוא דממסיק ז"צ (דף קעו.) (ו) וקשה לפי"ה ר"ת הואיל ומוקי להאי כתיבת ערבות שהוא שטר
גמור להתייב בו כשמוסר לו בפני עדים מההיא טעמא שמחוייב שום דבר יתחייב לו שיעבוד נכסים נמי ע"י עדי מסירה כמו אס ליה ממנו
דעדי מסירה מפקי ליה לקלל כדמוכח בכמה דוכתי ור"ת הביא ראיה לדבריו מירושלמי דרבי יוחנן וריש לקיש אמרי כה"ג שלא נתייב
לו קודם לכן דפריין זמה נתייב זה לזון את בת אשתו לא כן אמר רבי יוחנן ורשב"ל הכותב שטר חוב לחבירו בחוקת שהוא חייב ונמצא
שאינו חייב אינו חייב לו כלום ואף על פי שלפי הירושלמי קשה דרבי יוחנן אדרבי יוחנן אין לחוש דכמה דוכתי פליג אגמרא שלנו:

לא בשטרי פסיקתא. החתן והכלה פוסקין תנאים שזניהם זשני
עדים והעדים חותמים עדות גמורה. וא"ת א"כ מאי למימרא דאליטריין
כגון דליכא קנין אלא דברים ואשמעין כדבר גידל דלא בעי קנין:
לכר לו כהן. שלא יתנונו לכהן אחר: אי הכי. דטעמא משום
שיעבודא דאורייתא הוא והוה ליה
כמעיל עדים וחומתא אמאי אין
זנו פדוי: **שמה** יאמרו פודין. את
הזכור בשטרי חוב שיש לו על אחר
ומסרו לכהן בפדיונו דאמי למימר
מה לי האי שטרות ומה לי האי שטרות
ואין תנן זמסכת זכורות (א) אין פודין
לא צעדים ולא בשטרות ולא
צרקעות וילפינן לה התם מקראי
בפרק יש זכור לנחלה: **לאחר חיתום**
שטרות. תחת חתימת העדים כתוב
פלוגי ערב והוא מודה דצבר:
גובה מנכסים בני חורין. המלוה
מן הערב ולא מנכסים משועבדים
כיון דלאחר חיתום השטר הוא
הואיל אס כמלוה על פה: **אליבא**
דבן נגס פדוי עולא לא פליגי.
כלומר זבא שפיר קאמרת דר' יוחנן
כרבי ישמעאל ולא כהן נגס דמודה
רבי יוחנן דלכן נגס פטור דהשתא
ומה ערב דשיעבודא דאורייתא הוא
דכתיב (י) ארכי אערבנו (בראשית מג)
כי ליכא עדים פטור כ"ש כה"ג:

כי
כרבי ישמעאל וריש לקיש דאמר כהן נגס אליבא דבן נגס כ"ע לא פליגי
כי

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה כתיבא דר"ה
ע"ה ד"ה אליבא: (ד) שם
ד"ה אליבא. וקשה לפי
הקונט' הואיל ומוקי לה
לפי:

מוסף רש"י

בשטרי פסיקתא.
התנאים שזניהם וממון
שפוסקים זה זה (קדושין
ט.) הן הן הדברים
הנקנין באמירה. זלל
קנין שהקדושין הן גמר
הדבר. דכתיב הנה דקא
מתחמי אהדי גמור ומקני
(ס.) כתב לכהן שאני
חייב לך חמש סלעים.
משום פדיון זנו (בכורות
א.) גזירה שמה יאמרו
פודין בשטרות. אפילו
אין טענין כלום, אי נמי
בשטר שיש לו על חבירו
(שם א.) ערב היוצא
אחר חיתום שטרות.
לאחר שחתם השטר כתב
הערב כתב ידו ואני ערב
(גיטין כ.) גובה. המלוה
ממנו. מנכסים בני
חורין. אצל לא משעבדי
כיון דליכא שטר בעדים לית
ליה קלל ויהי ליה כמלוה
על פה (שם) כיון דלא
חתימי עדים על הערבות,
הוא הדין לערב זלל שטר
אחר מתן מעות (רשב"ם
ב"ב קעה.)

בשטרי פסיקתא.
התנאים שזניהם וממון
שפוסקים זה זה (קדושין
ט.) הן הן הדברים
הנקנין באמירה. זלל
קנין שהקדושין הן גמר
הדבר. דכתיב הנה דקא
מתחמי אהדי גמור ומקני
(ס.) כתב לכהן שאני
חייב לך חמש סלעים.
משום פדיון זנו (בכורות
א.) גזירה שמה יאמרו
פודין בשטרות. אפילו
אין טענין כלום, אי נמי
בשטר שיש לו על חבירו
(שם א.) ערב היוצא
אחר חיתום שטרות.
לאחר שחתם השטר כתב
הערב כתב ידו ואני ערב
(גיטין כ.) גובה. המלוה
ממנו. מנכסים בני
חורין. אצל לא משעבדי
כיון דליכא שטר בעדים לית
ליה קלל ויהי ליה כמלוה
על פה (שם) כיון דלא
חתימי עדים על הערבות,
הוא הדין לערב זלל שטר
אחר מתן מעות (רשב"ם
ב"ב קעה.)